

РЕЦЕНЗІЯ

на дисертацію

Іванець Наталії Вікторівни на тему

«Феномен громадянської освіти в умовах інформаційної війни: соціально-філософський аналіз», поданої

на здобуття наукового ступеня доктора філософії

за спеціальністю 033 – Філософія

Розглядаючи громадянську освіту не як статичний набір знань, а як динамічний процес, що включає різноманіття поглядів, культурних контекстів та інтерпретацій, авторка відкриває нові перспективи для розуміння цього феномену.

У світлі філософії постмодернізму, авторський підхід до громадянської освіти висвітлюється через призму ідей Мішеля Фуко про взаємозв'язок влади та знання. Цей аналіз дозволяє розглянути громадянську освіту як інструмент соціального контролю та впливу, висвітлюючи її роль у формуванні владних відносин у суспільстві. Такий підхід є особливо актуальним у контексті постійних соціальних змін і глобальних викликів.

Важливою є також ідея плинності ідентичностей та реальностей, що є фундаментальною для постмодернізму. У контексті громадянської освіти це означає, що поняття громадянства та громадянських прав є не фіксованими, а постійно еволюціонуючими та адаптуючимися до змін у соціальному та освітньому ландшафті. Цей підхід дозволяє глибше зрозуміти, як громадянська освіта може відповідати потребам різноманітного та змінюваного суспільства.

Авторка також розглядає громадянську освіту як комплексний процес, що включає навчання політичній теорії, конституційному праву, міжнародним відносинам, а також розвиток практичних навичок, таких як критичне мислення та комунікативні вміння. Цей баланс між теоретичними знаннями та практичними навичками є ключовим для формування всебічно розвиненого громадянина.

Важливо відзначити, що громадянська освіта не обмежується шкільним навчанням, але охоплює ширший спектр суспільних взаємодій та інституцій, включаючи сім'ї, уряди, релігії та ЗМІ. Це підкреслює її роль як процесу, що триває все життя, і важливості усіх цих сфер у формуванні громадянської свідомості та цінностей.

Загалом, авторський підхід до громадянської освіти як динамічного, багатогранного процесу, що відображає сучасні соціальні реалії та виклики, є надзвичайно цінним та важливим для розвитку та адаптації освітніх систем у відповідь на потреби сучасного суспільства.

Я хочу звернути увагу на можливі аспекти для удосконалення аналізу в роботі:

1. Можливо, в роботі слід приділити більше уваги збалансуванню між теоретичними розглядами та практичними прикладами громадянської освіти. Хоча теоретична основа є важливою для глибокого розуміння предмету, практичні приклади та кейс-стадії можуть надати додаткову ясність та конкретику, демонструючи, як теорії реалізуються на практиці в різних культурних та соціальних контекстах.

2. Робота б могла виграти від більш детального аналізу критичних перспектив на громадянську освіту. Наприклад, звернення до критики соціальної та культурної відносності, залучення альтернативних точок зору на громадянство, а також розгляд можливих негативних наслідків глобалізації та комерціалізації освіти могли б додати роботі більшої глибини та критичності.

Ці зауваження мають рекомендаційний характер і мають на меті сприяти більш повному та всебічному аналізу теми, що, без сумніву, збагатить змістовну наповненість та актуальність дослідження. Дисертація повністю відповідає вимогам до оформлення дисертацій, затвердженими наказом Міністерства освіти і науки України.

Вважаю, що дисертація Іванець Н.В. на тему «Феномен громадянської освіти в умовах інформаційної війни: соціально-філософський аналіз» є завершеним самостійним дослідженням, яке відповідає вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у

